

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120448975
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6120448975.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795 proti žalovanému: E. V., S.. XX.XX.XXXX, M. R. XXX, XXX XX R., v spore o zaplatenie 441,53 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca **n e m á** nárok na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca návrhom doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica žiadal, aby súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazže žalovaného zaplatiť mu sumu vo výške 441,53 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 441,53 EUR, odo dňa 26.02.2019 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Amico Finance a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 523,38 EUR. Žalobca nadobudol pohľadávku na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28.11.2019. Touto žalobou si žalobca uplatňuje od žalovaného iba nezaplatenú istinu vo výške 441,53 EUR.
2. Platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Banská Bystrica 25Up/2110/2020 zo dňa 21.12.2020 súd zaviazal žalovaného, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi sumu 441,53 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 26.02.2019 do zaplatenia.
3. Pre nemožnosť doručenia platobného rozkazu žalovanému do vlastných rúk a návrhu žalobcu, bola vec postúpená Okresnému súdu Prešov na ďalší procesný postup.
4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:
5. Dňa 12.04.2018 bola medzi spoločnosťou Amico Finance a.s. a žalovaným podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 523,38 EUR, ktorý sa zaviazal splácať v 24 mesačných splátkach vo výške 25,85 EUR, s termínom konečnej splatnosti úveru 15.04.2020.
6. Výzvou zo dňa 16.01.2019, ktorá žalovanému bola doručená dňa 18.02.2019, bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy.
7. Listom zo dňa 14.02.2019 právny predchodca žalobcu úver zosplatnil a vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.
8. Dňom 28.11.2019 na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi postupcom Amico Finance a.s. a žalobcom ako postupníkom bola pohľadávka postúpená na žalobcu.
9. Žalobca listom zo dňa 09.09.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy, k úhrade dlžnej sumy nedošlo.

10. Súd vyzýval právneho zástupcu žalobcu, aby súdu predložil všetky listiny, ktorými veriteľ preskúmaval bonitu žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru. Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní zo dňa 19.11.2021 odkázal na štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, zároveň súdu predložil žiadosť o úver podpísanú žalovaným, v ktorom je deklarovaný jeho čistý príjem 400 EUR, stav ženatý. Rovnako súdu predložil občiansky preukaz žalovaného. Žiadne iné listiny k preskúvaniu bonity žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru súdu predložené neboli.

11. Z dôvodu, že v tomto prípade sa jedná o drobný spor, ktorej hodnota neprevyšuje 1.000 EUR, súd na deň 02.03.2021 určil termín verejného vyhlásenia rozsudku. Na verejné vyhlásenie rozsudku sa neustanovili strany sporu, rovnako bol neprítomný právny zástupca žalobcu.

12. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 12.04.2018 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=05.01.2014>>) musí obsahovať tieto náležitosti:

a)

druh spotrebiteľského úveru,

b)

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c)

adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d)

meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e)

identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinost=05.01.2014>> a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinost=05.01.2014>>,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w)

právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x)

názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

y)

priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>,

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

13. Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=05.01.2014>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

14. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi postupcom a žalovaným bola dňa 12.04.2018 podpísaná Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 523,38 EUR. Súd vyzýval právneho zástupcu žalobcu, aby súdu predložil všetky listiny, ktorými veriteľ zisťoval a overoval bonitu dlžníka ako žalovaného pri poskytovaní úveru. Vo svojom písomnom podaní zo dňa 19.11.2021 právny zástupca žalobcu odkázal len na údaje deklarované žalovaným v žiadosti o úver, zmluvu o splátkovom úvere a občiansky preukaz žalovaného. Žiadne iné listiny k bonite žalovaného súdu predložené neboli.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť

veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=12.12.2016>>

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=12.12.2016>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=12.12.2016>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=12.12.2016>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

15. Súd je toho názoru, že veriteľ nepostupoval s odbornou starostlivosťou a nezisťoval príjem, výdavky, ako aj majetkovú situáciu žalovaného ako dlžníka pri poskytovaní úveru. Za dôležité súd považuje uviesť, že žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného ako dlžníka nepredložil, napriek písomnej výzve súdu s výnimkou listiny-žiadosti o úver, v ktorej žalovaný deklaroval príjem 400 EUR, avšak veriteľ podľa názoru súdu tento príjem deklarovaný dlžníkom, nepreveril, uspokojil sa iba s príjmom, ktorý uviedol dlžník, bez toho, aby ho aj dostatočným spôsobom verifikoval. Žalobca nepredložil ani výpis z registra úverov, nezaujímali ho nevyhnutné mesačné výdavky žalovaného spojené napr. s bývaním a podobne. Je preto zrejme, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcej odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka veriteľ nepostupoval. Nezaujímali ho príjmy, ani výdavky žalovaného a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru.

16. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejme, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

17. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 6Co/171/2016 k otázke skúmania bonity spotrebiteľa uviedol: „Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej) Žalobca nijako nepreukázal, že by ho zaujímala bonita a stav núdze žalovaného a či žalovaný dokáže plniť záväzky z úverového vzťahu. Pokiaľ ide o určitú mieru ľahkomyselnosti žalovaného, odvolací súd považuje aj ľahkomyselnosť dlžníka za kvalifikačné kritérium, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ žalobca ako veriteľ využil takúto ľahkomyselnosť, musí niesť dôsledky, a to aj pri nedbanlivosti pri overovaní si bonity žalovaného, životných nákladov a celkovej schopnosti splácať úver. Žalobca pri poskytovaní úveru zanedbal možnosti a schopnosti žalovaného spotrebiteľa splácať úver a prvostupňový súd veľmi správne odmietol priznať aj akékoľvek trovy, ktoré sa môžu na prvý pohľad zdať primerané, ale pre človeka v núdzi potenciálne spôsobilé prispieť k nezvládnuteľnému zadlženiu. Je dôležité, aby žalovaný ako spotrebiteľ finančnej služby žalobcu nezanevrel na služby a aby mohol s prehľadom zvládnuť úverový vzťah bez jeho extrémneho navýšenia (čl. 38 Charty základných práv EÚ) (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/151/2013 z dňa 25.09.2013).

18. Súd teda robí záver, že poskytnutý úver je bez úrokov a bez poplatkov a k jeho platnému predčasnému zosplatneniu nedošlo. Zosplatnenie úveru, ktoré realizoval postupca zo dňa 18.02.2019 je tak neplatným právnym úkonom. Túto listinu oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.02.2019, ktorou veriteľ, postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 26.02.2019 tak súd hodnotí ako neplatný právny úkon. Podstatnou otázkou pri každej žalobe je to, či je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu a pasívna vecná legitímácia žalovaného. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, určujúci, či strany sporu boli zároveň účastní aj hmotnoprávneho vzťahu, nárokov, z ktorého sa žalobca domáha. V prejednávanej veci malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s. na žalobcu dňom 28.11.2019. Postup a teda aj podmienky platnosti postúpenia tejto pohľadávky ku dňu 28.11.2019 sú upravené v § 17 zákona číslo 129/2010 Z.z.

19. Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. účinného ku dňu 28.11.2019, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu^{18b)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=24.06.2019>> na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=24.06.2019>>, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

(2)

Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a)

prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b)

ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa)} <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=24.06.2019>> spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

20. Súd teda dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na postúpenie žalobou uplatňovanej pohľadávky z dôvodu, že úverový vzťah nebol platne predčasne ukončený a z tohto dôvodu nie je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu, keďže tento pohľadávku, ktorú žaluje platne nenadobudol. Splatnosť úveru podľa zmluvy mala nastať až dňom 15.04.2020 a k postúpeniu pohľadávky na žalobcu došlo skôr dňom 28.11.2019, pri súčasnom prijatí záveru súdu o neplatnosti predčasného zosplatenia úveru ku dňu 26.02.2019. V rámci právnej argumentácie súd analogicky poukazuje napríklad na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 1Cdo/147/2017, podľa ktorého dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom, v tomto prípade so zákonom o bankách, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené, zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

21. Obdobný záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vyplýva napríklad aj z Rozsudku Krajského súdu Prešov spisová značka 5Co/33/2019 zo dňa 27.02.2020, kde z bodu 36 tohto odôvodnenia vyplýva, „ Že súd 1. inštancie správne neaplikoval ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách číslo 483/2001 Z.z., ale aplikoval ustanovenie § 17 ods. 1 Zákona číslo 129/2010 Z.z., čo odvolací súd považuje za správne. Z dôvodu, že súd prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru a o neplatnosti predčasného splatenia úveru, súd 1. inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci k platnému predčasnemu splateniu úveru nedošlo, preto nemohla byť pohľadávka predmetom postúpenia, a tak aktívna vecná legitímácia žalobcovi nesvedčí, čo bolo dôvodom zamietnutia jeho žaloby.“

22. O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol neúspešný, nemá nárok na náhradu trov konania a súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu z obsahu spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.